

EKSAMENSOPGAVERNE I ØKONOMI OG STATISTIK

Københavns Universitet

Statsvidenskabelig eksamen, vinteren 1953—54.

1. del:

Nationaløkonomi.

1. Hvorledes påvirker en ændring af opsparingstilbøjeligheden nationalindkomsten og dens fordeling på forbrug og investering.
2. Hvilken sammenhæng er der mellem priserne på ost, smør og bacon? (Der forudsættes fuldkommen konkurrence).

Driftsøkonomi.

1. Hvilke overvejelser må en driftsherre gøre sig med hensyn til udskiftning af en maskine?
2. Hvilken interesse kan en kommune have i at trække nye virksomheder til sig, og hvilke midler kan den anvende?

2. del:

Nationaløkonomiens teori. I.

Der ønskes en analyse af beskæftigelsen i Danmark siden 1948. (Det nødvendige materiale er vedlagt).

Nationaløkonomiens teori. II.

På hvilke måder og i hvilken udstrækning er sammenslutninger i stand til at påvirke indkomstfordelingen?

Nationaløkonomiens politik.

Socialpolitik.

Hvilke synspunkter kan anføres for og imod en nedsættelse af arbejdstiden med 4 timer om ugen ved næste almindelige overenskomstfornyelse?

Kreditvæsen.

Årsagerne til de større kurssvingninger på obligationer i de sidste årtier sammenlignet med tiden før første verdenskrig.

Statistik.

Der ønskes udført en stikprøveundersøgelse til bestemmelse af antallet af ledige arbejdsmænd i landets 246 landkommuner med bymæssig bebyggelse ved tilfældig udvælgelse af 25 kommuner og tælling af antallet af ledige arbejdsmænd i hver af disse.

Ud fra en almindelig viden om arbejdsløshedens omfang på undersøgelsestidspunktet anslås den samlede ledighed i de 246 kommuner til ca. 15.000 med en spredning på antallet af ledige pr. kommune på ca. 50. Angiv på dette grundlag den nøjagtighed, hvormed det samlede antal ledige kan bestemmes ved tilfældig udvælgelse af 25 kommuner iblandt de 246.

De 246 kommuner inddeles som nedenstående tabel viser i 6 geografiske strata. Fra hvert stratum udvælges tilfældigt det i tabellen angivne antal kommuner, og

ledigheden opgøres for hver af disse med det i tabellen anførte resultat. Beregn på grundlag heraf et skøn over det samlede antal ledige og usikkerheden på dette.

Hvad opnås der ved stratifikation, og efter hvilke principper bør en population stratificeres?

Hvorledes bør stikprøven fordeles på strata? Er fordelingen i det foreliggende tilfælde den bedst mulige?

Hvilke andre stratifikationskriterier end beliggenheden vil det være fornuftigt at anvende i det foreliggende tilfælde?

Angiv andre metoder end stratifikation til nedbringelse af usikkerheden ved stikprøveundersøgelser med særligt henblik på den foreliggende opgave.

Stratum nr.	Antal kommuner.	Antal udvalgte kommuner.	Antal ledige i de udvalgte kommuner.
1	56	6	22, 56, 18, 30, 35, 8
2	28	3	18, 41, 53
3	42	4	116, 75, 57, 74
4	50	5	60, 224, 83, 86, 82
5	49	5	31, 35, 75, 52, 82
6	21	2	58, 14
	246	25	

Aarhus Universitet

Økonomisk eksamen, vinteren 1953—54.

1. del:

Nationaløkonomi.

- Hvilke betragtninger ligger til grund for opstillingen af omsætningsligningen $MV = PQ$?
Hvorledes defineres de i ligningen indgående størrelser og hvorledes bør ligningen begrebsmæssigt opfattes?
- Gør rede for og diskuter kvantitetsteorien med udgangspunkt i besvarelsen af spørgsmål 1.

Driftsøkonomi.

- Der ønskes en diskussion af begreberne aktive og passive salgsomkostninger.
  - En virksomhed, der fremstiller et givet kvalitetsbestemt færdigprodukt i homogen massefabrikation, anvender aktive salgsomkostninger i form af reklame.
    - Hvilke aktionsparametre har virksomheden på afsætnings siden?
    - Gør rede for virksomhedens afsætningspolitik under forudsætning af, at virksomheden tilstræber maksimal gevinst.
- Definer begrebet kapitaltjeneste og nævn eksempler på dets anvendelse i virksomhedens omkostningsplanlægning.

Samfundsbeskrivelse.

Hvilke væsentlige statistiske data foreligger der til en oversigtlig redegørelse for konjunkturforløbet i Danmark? Hvad kan der udfra disse data siges vedrørende den økonomiske udvikling i landet 1948—51?

(Materiale: Statistisk Årbog 1949—52).

2. del:**Nationaløkonomi.**

Der ønskes en diskussion af de virkninger, som stigning eller fald i lønniveauet kan have på indkomstdannelse og beskæftigelse i et lukket og i et åbent samfund.

Driftsøkonomi.

Opstil et skematisk finansbudget (uden tal) og gør rede for dets relation til det eksterne og det interne regnskab.

Statistik.

Undersøg sessionsresultaterne 1935/39, 1940/45, 1946/50 og 1951 og sammenlign de relative hyppigheder, hvormed de værnepligtige kasseres, forbigås eller bedømmes som ubetinget eller betinget tjenstdygtige. Undersøg tillige hyppighederne af de forskellige kassationsgrunde. Der ønskes foretaget signifikansprøve ved hjælp af middelfejl eller χ^2 .

(Statistisk Årbog 1952, tabel 43 A).